

Tarpeenmukainen toiminta (öljykasvit)

Tarpeenmukainen tuhohyönteisten torjunta öljykasveilla on taloudellisesti järkevää, sekä ympäristön että käyttäjän kannalta turvallisin vaihtoehto, kun torjuntapäätös tehdään torjuntakynnykset ja kasvintuhoojien ennusteet huomioiden. Tämä kuitenkin edellyttää tuhohyönteisten lohkokohtaista tarkkailua. Lisäksi on pidettävä kirjaa torjuntakäsittelyiden tehokkuudesta, joka on tukena tulevilla kasvukausilla kasvinsuojelua suunniteltaessa. Tätä edellyttävät myös peltotukiehdot.

TOIMENPITEEN KUVAUS

Tuhohyönteisten torjuntaan öljykasveille hyväksytyjen valmisteiden käyttöohjeiden mukaiset käyttömäärät ovat niiden tehokkuuden kannalta hyväksytyt ja ennalta-asetettu alhaisimmille tasoille, joilla voidaan saavuttaa riittävän hyvä torjuntatulokset. Hyvissä olosuhteissa voidaan käyttää käyttöohjeen mukaista alinta käyttömäärää ja/tai saavutetun torjuntatuloksen perusteella voidaan vähentää käyttökertoja.

Kemiallisen torjunnan torjuntakynnykset öljykasvien tuhohyönteisillä:

- Juovakirppojen (mm. aaltojuovakirppa, mutka-juovakirppa): 1 kirppa per sirkkataimiasteella oleva rypsin/rapsin taimi.
- Hyvissä kasvuoloissa, kun kylvön jälkeen on lämmintä ja kosteaa, kasvustot taimettuvat ja kehittyvät nopeasti, jolloin kirppojen torjunta lohkon reunoilta voi usein riittää.
- Kylmällä tai kuumalla ja kuivalla ilmalla taimettuminen on hidasta, jolloin kasvit juovat ja altistuvat kirppojen vioituksille helpommin, tällöin voidaan tarvita koko alueen kirppatorjuntaa.
- Siementen peittäminen insektisidillä vähentää kirppojen torjuntaruiskutustarvetta.
- Peitatus siemenen käyttö niin sanotuilla 'kirppaherkillä' alueilla vähentää torjuntaruiskutuksen tarvetta, mutta suotuisissa olosuhteissa peitatus siemen hyöty on pieni ja näin ollen se kuormittaa ympäristöä turhaan.

- Rapsikuoriaiset siirtyvät öljykasveille toukokuun lopulla, kun syysöljykasvit alkavat kukkimaan. Kevätöljykasveille ne siirtyvät usein heti ruusuke- ja nappuvaiheessa.
- Torjunnan kynnyksarvo on 0,5-1 kuoriaista/kasvi aikaisessa nappuvaiheessa tai 2-3 kuoriaista/kasvi myöhäisessä nappuvaiheessa ja lähellä kukinnan alkua.
- Mikäli alueella on runsaasti rapsikuoriaisen luontaisia vihollisia, loispistiäisiä, on myöhäisen nappuvaiheen torjuntakynnystä nostettava 3-4 kuoriaiseen/kasvi. Lohkon reunojen ruiskutus voi riittää, jos rapsikuoriaiset ovat vasta siirtymässä pellolle. Alueen rapsikuoriaistorjuntaruiskutukset kannattaa tehdä samaan aikaan eri pelloilla.
- Rapsipistiäisen toukat vioittavat yleensä syysrypsin ja -rapsin taimia. Rapsipistiäisen karkea torjuntakynnyks on 1 toukka / kasvi.
- Kevätöljykasvien siementen peittäusainevalmiste Buteo Start FS 480 (flupyradifuroni) on ollut hyväksyttyä usean vuoden ajan käyttöön keväisin.

Kuva 1. Juovakirpat aiheuttavat keväisin tuhoja kevätrypsin ja kevätrypsin taimille. Kuivissa kuumissa ja myös kylmissä olosuhteissa taimettuminen ja kasvien kasvu on hidasta ja niiden kyky kompensoida vioituksia hidastuu, jolloin kirpat pääsevät kasvustossa helposti niskan päälle.

- Kaalikoin toukat vioittavat öljykasveja yleensä niin, että 1. (vaellus)sukupolven toukat syövät öljykasvien lehtiä. Seuraavien sukupolvien toukat voivat vioittaa öljykasvien nappuja, kukintoja, ja lituja hyvinkin voimakkaasti. Kaalikoin torjuntakynnys on 1-2 toukkaa kasvia kohti.
- Rapsikärsäkäs tulee torjuttua kevätöljykasveilta rapsikuoriaistorjunnan yhteydessä. Erillisen rapsikärsäkästorjunnan kynnyksarvo on 1 kärsäkäs/ 4 kasvia.
- Litusääski esiintyy vain rapsikärsäkkään yhteydessä, koska se munii rapsikärsäkkään tekemien reikien kautta lituihin.
- Litusääsken toukat syövät lidun sisäpintaa ja vioituksen seurauksena lidut aukeavat helposti. Torjuntakynnystä ei ole, mutta normaalisti litusääski tulee torjuttu rapsikuoriais- tai rapsikärsäkästorjunnan yhteydessä.
- Etanat voivat vioittaa merkittävästi syysöljykasvien taimia. Etanoiden torjuntaan on hyväksytty rautafosfaattivalmisteita.
- Tarkkailua voidaan tehdä levittämällä lohkon eri kohtiin juuttisäkkejä tai puulevyjä, joiden alta etanoiden levintä voidaan todeta paremmin myös päiväaikaan. Usein pelkästään ajoissa tehty etanoiden torjuntakäsittely lohkon reunoilla riittää.

TOIMENPITEESSÄ HUOMIOITAVAA

Torjunnassa on huomioitava tarkoin valmisteiden käyttörajoitukset ja mehiläisvaroitukset. Resistenssin kehittymisen välttämiseksi torjunta-ainevalmisteita on aina käytettävä käyttöohjeen mukaisesti ja pyrittävä minimoimaan käyttökertojen määrä. Samaa tehoaineryhmään kuuluvia valmisteita ei pidä käyttää useita kertoja peräkkäin. Myöhäistä torjuntaa ei suositella, sillä se aiheuttaa haittaa luontaisille vihollisille sekä pölyttäjiille.

Useiden tuhohyönteisten torjunnassa riittää aikaisessa levintävaiheessa lohkon reunojen ruiskutus. Samoin alueen rapsikuoriaistorjuntaruiskutukset kannattaa tehdä samaan aikaan eri pelloilla.

Kuva 2. Rapsikuoriainen on lähes poikkeuksetta öljykasveilla vuosittain esiintyvä, tarkkailua ja usein myös torjuntaa vaativa tuhohyönteinen.

LISÄÄ TIETOA

VYR Öljykasvien viljelyopas 2022

[Rypsin ja rapsin viljelyopas - Alkusanat \(vyr.fi\)](#)

Kasvinsuojeluseura ry. Ajankohtaisia kasvinsuojeluohjeita 2017.

KemiDigi

<https://www.kemidigi.fi/kasvinsuojeluinerekeristeri/haku>